

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vrsticah v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsoglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacijske in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m. z.

Kje so Tržaški Slovenci?

Tržaški italijanski listi, govoreči o narodnosti mesta Tržaškega in njega okolice — popolnoma prezirajo naš narod. K večem omenja v časih kdo o Slovencih edino le kot o kmetih, prebivajočih ob skrajnej okoliščanski meji. Kar je v mestu in predmestjih živčih ljudi, vsi so tem ljudem — Italijani! Pred večimi leti bil je pogreb nekega prvaka italijanske stranke. Tedaj so italijanski listi računali, da je bilo navzočih pri temu pogrebu 70.000 (?) ljudi. Vprašali so tedaj porogljivo: „Kje je 60.000 Tržaških Slovencev, če je bilo le pri jednem pogrebu v mestu do 80.000 Italijanov?“

Ti listi so šteli toraj vse pri pogrebu navzoče ljudi za čiste Italijane; če bi bilo to resnično, potem bi morali res vprašati, kje da so Tržaški Slovenci! Ali stvar ni taka, kot si jo domišljujejo Tržaški lahončiči. Prvo je, da pri imenovanem pogrebu ni bilo nikakor tako velikega števila zalujočih (?), kajti ob tacihih prilikah množe se po predalih italijanskih listov tisoči italijanskega prebivalstva, kakor gobe po obilem dežju.

Pogledati je pa treba, kako umetno znajo ob tacihih prilikah varati javnost glede narodnosti Tržaških prebivalcev. Za pogrebom imenovanega italijanskega prvaka šli so menda polnoštevilno — gojenci vsih Tržaških zavodov in mestne sirotišnice. Ne bodemo računali koliko odstotkov Slovanov je v raznih Tržaških zavodih, a glede sirotišnice se nam je izjaviti, da je tam gotovo do 40% Slovencev. Razen zavodov so bila zastopana „in corpore“ vsa Tržaška italijanska društva. In pri teh Tržaških italijanskih društvih je vpisanih — žalibog — na tisoče Slovencev, oziroma Slovanov. Pomenljivo je pa, da je uprav pri rudičej „Operaciji“, katerej predseduje Raškovič, na stotine slovenskih udov. Če pomislimo torej na vse to — in še, da je šlo za pogrebom mnogo našega občinstva iz gole radovednosti — smemo pa mi vprašati italijanske liste, kje je bilo tedaj 70—80.000 Tržaških Italijanov?!

Če se kje zbere veliko število občinstva, kakor n. pr. pri pomorskih regatah, takoj kriče Tržaški italijanski listi o velikanskem številu Italijanov, prištevajoč celo navzočno množico, od prvega do zadnjega moža, izključljivo le Italijanom! In uprav pri javnih slavnosti je prištevati gledajoče občinstvo tako italijanskemu, kakor slovenskemu narodu, deloma tudi tukajšnji nemški koloniji, oziroma drugorodnim kolonijam! Lahonski listi se tedaj jako varajo, ako prištevajo ob enakih prilikah zbrano občinstvo edino le svoje stranki! Morda je res, da je pri tacihih, po italijanske stranki prirejenih veseliceh večina občinstva italijanska, vprašati pa smemo: Kako pa je ob patrijotičkih, dinastiških slavnostih, recimo rojstnega dne cesarjevega, ko se zbere pred namestništvom brezštevilna navdušena množica? Tedaj iščite in našli bodete Tržaške Slovence. Motili bi se, ako bi trdili, da ste tedaj slepi; o ne, vi veste dobro pri čem da smo, ali tedaj molčite, ker bi se govorjenje ne skladalo z vašimi nameni.

Ko je treba braniti čast Avstrije, celokupne naše domovine, tedaj bi bilo treba malo šteti. Ali ob tacihih prilikah molče italijanski listi; njim je po godu, da svet ne izve, da se zbira v „italijanskem Trstu“ tudi na deset tisoče Slovencev!

Poglejmo n. pr. ob nedeljah, ob velikih praznikih — in tudi vsaki dan — v vse Tržaške cerkve — videli bodemo tu tlačečo se maso našega naroda; tu iščite Slovencev, vsemogoča lahonska gospoda! Ne sodim previsoko, ako trdim, da obiskuje le župno cerkev sv. Antona novega vsako nedeljo do blizo 10.000 Slovencev. Narod naš je pobožen in lojalen — vse z našim ljudstvom prenapolnjene Tržaške cerkve kažejo to istino. Našemu duhovenstvu ni treba praviti, kje naj išče svoje zaslonbe; ako duhovščina podpira narodnost, podpira zajedno tudi vero in državo, če tudi temu oporeka novodobni slovenski . . . .! Lahoni pa to predobro znajo. Zato napadajo naše duhovnike tu v Trstu in v sosednji Istri; zato skušajo si pridobiti med duhovniki pristašev, kakor pri sv. Jakobu, v Šklednju, Trebčah in v sv. Križu.

Narod naš se drži svojega starega, podedovanega programa: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Dosedaj govorili smo v našem spisu ponajveč o veri, o cesarju in celokupnej naši domovini — Avstriji. Ali čeravno pozna narod naš v predragej mu Avstriji celokupno svojo domovino, spominja se vedno tudi slovenskega svojega pokolenja! Kakor se z veseljem imenujemo prave Avstrijce, tako vedno navdušeno priznavamo, da smo sinovi slovenskega naroda! Ako prirede društva naša v kakem gledališču narodno veselico, tedaj se tu zbere na tisoče Slovanov; tu se pokaže koliko nas je v Trstu; tu nas iščite lahonska gospoda. „Delalsko podporno društvo“ napravi vsako leto v predpustu svoj veliki ples, kateri prekosi v vsakem obziru, in posebno glede števila navzočih, vse druge, po italijanskih društvih prirejene plesove. Ali tedaj skrbno molče lahonski listi, Bog ne daj, da bi bratje v kraljestvu zvedeli o sijajnih veseliceh Tržaških Slovencev. Potem bi morda vsaj malo odjenjali od svojega programa: „Združenja Trsta z obljubljenim deželom polente!“

Ni še dolgo tega, ko je prebival mej nami slavni Slavjanski. Po njem prirejeni koncerti v gledališču „Politeama Rossotti“ bili so mnogobrojno obiskovani po izključljivo le našem občinstvu. Sešlo se je ob tej priliki do 3000 ljudij na večer — in ti tisoči so bili Tržaški Slovani. Od kod so torej prišli oni tisoči, ako trdite, gospoda Lahoni, da nas v Trstu ni? Pripoznali ste, da je bilo pri koncertih Slavjanski-ja mnogobrojnega, večinoma slovenskega občinstva! Dakle pri teh koncertih ste nas sami videli; ob tacihih prilikah nas boste vsekar našli, ako nas hočete iskati. In ako bi nesreča hotela — kar pa ne daj mili Bog — da bi sovražnik prekoračil naše meje, tedaj boste še le zvedeli, koliko nas je.

Ne trebalo bi poziva od strani naše vlade; zbrali bi se vsi kot jeden mož, da branimo ognjišče svoje. Toraj vsemogoča

Tržaška lahonska gospoda: Povedali smo Vam, kje in kedaj nas iščite, kje nas najdete!

.X*.

Hrvatska knjiga in zlasti „Matica Hrvatska“ o Slovencih.

Pridemo li kedaj do tega, da ne bode naobraženemu Slovincu treba iskati dušne hrane v nemški in neslovenski knjigi?

Nemink minku *)

Bilo je meseca „februarja“ leta 1867: v sredo popoldne po onej nedejji, katere so bili Goriški višjegimnazijalci pri Droču v Solkanu priredili „Besedo“ Vodniku v čast. Solnčen dan, kakoršne uživajo samo Goričani meseca januarja, izvalil je dokaj mešanov na plano. K četvorici šetajočih se dijakov „minkov“ pridruži se po izrecnem njihovega dovoljenju še peti dijak — nemink. Med drugimi pogovori prišel je na dnevni red tudi pogovor o zadnji „Solkanskej Besedi“. No! Vi se toliko trudite — počne nemink čretorici — za slovensko stvar; povejte mi dakle: Pridemo li kedaj do tega, da ne bode naobraženemu Slovincu treba iskati dušne hrane v nemški in neslovenski knjigi? Ti znaš samo zabavljati — zavrne ga kolovodja „minkov“ — in bojimo se, da se iz tebe izcimi zagrižen sovrage in ne iskren bojevnik naše svetje stvari. Ali so Nemci tako korakoma napredovali?! Kaj je bila nemščina za Schillerja in kaj je danes?! Ako ne pridemo v petdesetih letih do tega, o čemer ti govoriš, pridemo pa v sto letih. Sto let! — Od leta 1867 do danes je minolo jedva 23 let in naobražen Slovinc ima dovolj dušne hrane v slovenski knjigi. Kako li to? Vsaj kar nudi Slovincu slovenska knjiga, je le malo: vse se nahodi v „Ljubljanskem Zvonu“ in v „Matici Slovenski“. Znanstvenih knjig, razven „Zupančičevega pastirstva“ in njega „Stavbenih slogov“ itak nemamo. No! Cesar mi nemamo, imajo naši bratje; in po „Matici Slovenski“, po „Ljubljanskem Zvonu“ in drugih listih smo uprav dospeli, da naobražen Slovinc umeje v hrvaščini izišle proizvode. I teh imamo v hrvaščini dovolj; znanstvenih, poučnih, zabavnih, svetskih i bogoslovskih. Bratu Hrvatju je še na drugi način poskrbljeno za dušno hrano. V Hrvatih je Matica, koja izdaje vsako leto svojim članom za gole golcate 3 gld. po devetero knjig. I kake knjige? Dosti, da navedem „Poviest hrvatsku“ Smičklova. Ona hrabri i sokoli Slovence kakor Hrvata, da duhom ne klonemo v boju za naš obstoj. Zgodovina je učiteljica življenja. Radi tega je „Matica“ izdala svetno zgodovino, spisano po najboljših virih do razsula Rimskega carstva. I kde ti so Kišpatičeve knjige: Slike iz rudstva; Slike iz geologije; Slike iz bilinskoga svieta in Kukeci; knjiga „Novovjekni izumi u znanosti“ i „Slike iz obéega zemljepisa“ od Hoič-a? Gospoda ljudski učitelj! Tu najdete mnogo zdravega zrnja, katero utegnate na vašem polju posijati. Učiteljstvo Sežanskega okraja je malone polnoštevilno vpisano v Matico;

*) O „minkih“ je pred nekoliko leti „Soča“ malo omenila. O njih bi se dalo še kaj izglednega povedati.

ono Vam bodi v zgled! — Kaj bi rekel o zabavi, koja nahodimo v Maticinih knjigah? Ko ne bi „Matica“ svojim članom nudila drugega, nego nepozabnega Senoe umotvorov, oddolžila bi se svoje zadači. A vrh rečenih umotvorov dala je nam do sedaj: „Biedne priče“; „Siroto“ in „Teodoro“ itd. — Da bi gimnazijalcem rimske in grške klasike omičila, olajšala in oslajšala, izdala je prevode Odyseje in Iliade, Sallustija „Knjige o Catilininoj uroti“, Cicerona M. T.: „Izabrani govori“, „Herodota“ in Tacit Kornelija „Manja djela“. S „knjižnico za hrvatske trgovce“ pomaga „Matica“ v narodnem pogledu hrvatskim kakor slovenskim trgovcem. — Recimo par besedi o jeziku knjig „Maticie Hrvatske“! Hrvaščina rečenih knjig je umevna vsakemu le količkaj naobraženemu Slovincu. Temu v dokaz navodem nasledni dogodek. Dobra sreča zanesla me je nekdanj in uprav onega leta, ko je izdala „Matica“ „Siroto“, pod Čaven v selo Lokavec. Po dovršenem službenem poslu krenem jo na obed v bližnjo Ajdovščino. Ker mi ni bila znana steza po travnikih, povprašam ravnokar mimogredočega, kje da se na travnike in v Ajdovščino zavije. Gospod, mi odgovori, grem tudi jaz tja, greva lahko skupno. Pogovarjava se o poljskih pridelkih in ker je moj spremljevalec izborni slovensčino govoril, ga povprašam, da li on mnogo čita in kaj da čita? Gospod, čitati ne morem mnogo, ker mi čas ne dopušča, ali čitam knjige družbe sv. Mohora in knjige „Maticie Hrvatske“. Ostrmel sem! „V nedeljo sem „Siroto“ prebral“. „Ste-li umeli vso knjigo?“ „Joj mene! Saj je slovenski napisana“. I na to rečem mu jaz: „V kakih šolah ste bili?“ „Gospod, v Lokavskeji enorazrednici; to so moje študije! Sedaj sem za cerkvenika in upisan sem tudi v „Matico Hrvatsko“. Na „pošti“ sva se poslovala. A jaz nesem imel miru. Ves čas za obedovanja kakor tudi vso pot iz Ajdovščine do Gorice mislil sem o svojem spremljevalcu ter ob enem premišljeval: glejte kako slovensko razumništvo velikokrat zaostaja za priprostim narodom! Ni-li mar ono narodno?! Ogrušil bi si dušo, kdor bi o tem sumil. Saj ni žrtve, koje bi ono ne prineslo na žrtvenik domovine. Vsakega dne smo o tem — bijoči boj za naš obstoj — bolj uverjeni. Ali nečesa ni pri našem razumništvu, in uprav to je, kar postavlja često naše razumništvo za priprosti narod: čista slovensčina, katero običajno pogrešamo v pogovorih se slovenskim razumništvom. Žalostno; ali resnično! — Se-li hočeš uveriti o tem? Polazi društva in shajališča razumnikov; prislušuj njihovim pogovorom: razjoče si ti srce! Slovenski — istina! — se v njih govori. Ali kaka slovensčina je to?! Mešanica! Da! I to najdeš tu pa tam celo mej svečeniki; celo ti vpletajo kaj radi nemščino in italijanščino v svoje pogovore, dasi prisezajo na slovensko svojo narodnost in bi se prav lahko rešili te grde razvade. I to upliva jako škodljivo na priprosti narod, in posebno na drugorodnike. Od kod vse to? Mnogo tega od tod, ker segajo raji po nemški, kakor po slovenski ali hrvatski knjigi. Ravno narobe je pri prostem poljedelcu, kateri čita slovenske knjige „družbe sv. Mohora“, „Slovenske

Matic* i strokovne liste. Čistota njega slovenščine te očara in tudi tujca. Pred nekoliko leti sešel sem se z laško obiteljo na ženitnini imovitega kmetovalca. Na uprašanje: je-li gospoda umeje slovenski? mi gospa odgovori: Signore! Le dico la verità. Capisco slavo. Ma slavo puro, quale lo parlano questi rustici; questo è bello ed è una delizia d'ascoltarlo. Simile slavo non si ode neanche fra colti, che si tengono: chi siam noi! Gospoda! V tem sme za priprostim ljudstvom! — Bi-li se dalo tej neprilicnosti odpomoči? Popolnoma ne, dokler nemamo narodnih srednjih šol! Deloma pa se da odpomoči in sicer s tim, da se bavimo najprej se slovensko knjigo. Ako te nemamo, sezimo po hrvatske, vedoči, da hrvaščino umeje vsak obražen Slovenec. Najlaglje in najcenejše dospemo do hrvatske knjige, ako se vpišemo v „Matico Hrvatsko“.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Spravna komisija deželnega zbora Češkega nadaljevala je dne 27. t. m. debato o dež. šolskem svetu. Postava se je vzprejela. Dne 28. t. m. pričela se je splošna debata o vladnej predlogi, tičoči se deželnega kulturnega sveta. Sklenili so z veliko večino, da se preide v podrobno obravnavo. Referentom o tej predlogi bil je voljen knez Ferdinand Lobkovic. Dne 29. t. m. so rešili prvi in drugi š., potem pa je pravna komisija odložila svoja posvetovanja, ker se prične v skupnem zboru debata o deželnem šolskem svetu.

V Šleziji so že razpisane deželnozbornske volitve. Vršile se bodo dne 30. junija za kmečke občine, dne 2. julija za mesta in trge in dne 4. julija za veleposostvo.

Nam vsem je v živem v spominu, kako so svoječasno po Kranjskem umetno delali nemške stranke in nemške večine. Par zagrizenih uradnikov slovenskega rojstva in par naših domačih breznačajnežev — in „nemška“, ali kakor so jej tudi rekali, „ustavoverna stranka“ je bila skupaj. Ker pa je dobivala taka klika silne podpore od strani vlade, postala je kmalu vsemogoč, gospodujoč faktor. Ker pa je bilo vse to slavje zidano le na pesek, se je moralo seveda zrušiti, kakor hitro je pritisk malo odnehal. Umakniti so se morali se sedežev, na katerih so sedeli po samej krivici. Nemški listi so pa peli jeremijade o „Verdrängung des Deutschthums“. V resnici so pa le nazaj dali, kar so si siloma prilastili, ne da bi imeli v to kateregasibodi pravnega naslova. Taka se sedaj godi po Moravskem. Tudi tam sti 2 tretjini prebivalstva slovanski in tudi tam so umetno ustvarjali nemške stranke in nemške večine, tako, da so bili malone vsi mestni zastopi v nemških rokah. Ali tudi tam se je jela nemška slava počasi rušiti. Nedavno so bile mestne volitve v Ogerskem Brodu, kjer so obilo let gospodovali Nemci. Pri teh volitvah so pa zmagali Čehi. Dunajski listi bodo gotovo jokali na izgubi jedne nemške pozicije. Nas pa te krokodilove solze ne ganejo, ker krivica se mora umakniti pravici.

Vnanje države.

V pravdi proti Bolgarskem u majorju Panici in drugovom predlagal je državni pravdnik naslednje kazni: za Arnardova za dve stopinji nižjo kazen; za lajtnanta Rizova 15 let ječe; civilist Rizov, potem Nojarov, Abalansky, Stamenov in Pantalej-Kesinov naj se oproste. Glede vseh družih zatoženih prepusti državni pravdnik razsodbo sodišču.

(Ko je bil že stavljen predstoječi pregled, došla nam je vest, da so Panico obsodili na smrt po vstreljenju, zajedno ga pa

priporočili v pomiloščenje. Kalubkova so obsodili na devet let, lajtnanta Rizova na 6 let; častnike Tateva, Žavdarova, Molova in Kesimova vsacega na 3 leta; Stefanova na 5 mesecev ječe. Druge zatožene so oprostili).

Francoske republike predsednik Carnot vrnil se je se svojega dolzega potovanja po Francozkem. Kamorkoli je došel, prirejali so mu ovacije in mogel se je uveriti, da se republika stalno jači. Značilno je, da so se mu prišli klanjat — ko je bival v zgodovinsko imenitnem Belfortu in Besançonu — tudi ljudje iz onih dveh dežel, katere so Nemci Francozom ugrabili. Neka dama mu je zagotovila, da prebivalci teh dveh dežel žive in umrejo za Francozko trobojnico in da stavijo vse svoje nade do predsednika Francoske republike; na kar se jej predsednik prirčno zahvalil zatrjujoč, da pozna mišljenje prebivalcev Elzacije in Loteringije. V Belfortu rekel je Carnot rektorju vseučilišča: Hvalo Vam, gosp. rektor, ponosen sem, ko smem konstatovati, kako globoko segajo čustva nemega patrijotizma, o katerem ste ravnokar govorili. „Neue Fr. Presse“ se hudo jezi radi teh izjav, imenujoč jih unpassend. Nam pa so ti pojavi verna priča, da se francozka, po Nemcih jim vsekana rana, še ni zacelila.

Italijanska vlada hoče v zasadenih deželah v Afriki uvesti mesto vojaške civilno upravo, ker vse poročila zatrjujejo, da je nastal popolen mir po kolonijah Italije. General Gandolfi dobil bo neki nalog, da uredi civilno upravo.

DOPISI.

Iz Gabrja na Vipavskem, 26. maja t. l. [Izv. dop.] Dne 15. t. m. nanznanili so nam naš dušni pastir, da bodo premilostljivi knez nadškof sredi meseca junija pri nas delili zakrament sv. Birme. Ti dnevi so za otročiče posebno pomembni in zato smo prav hvaležni našemu preč. g. vikarju Vincencu Stubelju, da otroke tako vestno in skrbno pripravlja, da bodo rečeni sv. zakrament po vrednem prejeli. A gosp. vikar se ne trudi samo z otroci, ampak tudi z nami odrasčenimi, oznanjajoč nam božjo besedo z onim navdušenjem, katero zahteva sveti njega poklic, da se moremo v bran postavljati vsem skušnjavam v teh resnih in burnih časih. Bog živi gosp. vikarja še mnogo leta v naši sredi!

Toda tudi pri nas — kakor povsod — moremo opazovati poleg veselih tudi neprijetne strani. Če prideš, dragi čitatelj, ob velikih praznikih v našo cerkev, zavzel se bodeš sicer na prelupem redu, koji tu kraljuje, ali užali te, da čuješ, kako žalostno pojo naše orglje, kakor bi bila kaka osmrtnica. Naš gospod učitelj imajo v svojej shrambi razne preludije in komade, ali v cerkvi slišimo vedno kaka dva. In potem pa tisti „bariton-solo“, da človeku kar uho užali. Ni mi namen, koga žaliti, ali povedati sem vender-le hotel, kako nekateri „slavni“ pri nas za red skrbe. Odgovarjajo Ti na vsako uprašanje: Naj bo, kakor je, samo da gre za silo naprej.

Gospod urednik! za danes dovolj. Ker se bode najbrže kaka „modra glavica“ na ta moj dopis oglasila, dobro je, da za danes svojo torbico ne izpraznem, ampak jo lepo zaprem ter nekoliko prihranim za v bodoče.

Izvedel sem iz dobrega vira, da je slavno c. kr. ministerstvo dovolilo 5000 gld. podpore za urejenje ceste po Braniškej dolini in zato mi je sveta dolžnost, da izrečem hvalo in slavo vsem onim gospodom, kateri so k temu pripomogli.

S l a v e k.

Iz Pomjanščine, 27. maja. [Izv. dop.] Volitve za novo občinsko zastopstvo so pred durmi. Izvestno bodo jako živahne

— na noge torej! Lahonstvo že propada, oteplje pač še nekoliko okolo sebe, ali vzdigne se ne več. Zastonj so vsi napori; zastonj denar, ki ga k nam pošiljajo iz lahonškega gnezda, da bi se žnjim podpihvalo. Zastopnik lahonstva — oni revček, kateri vse mogoče figure dela, da si služi borno polento, propade letos, kakor je propadel nekdo drugi, ki je opravljal pri vseh volitvah delo Judeža Iskarijota.

Da, naš zastopnik lahonstva propade takrat! In kaj menite, kako se on propada brani in kje revše to zavetja išče?! Pridružil se je nekaterim, ki so napravili nekak „Ricorso senza datta“. Na čelu je podpisan nek „karnjel“, ki niti avstrijske domovinske pravice nema. Gori rečeni lahonček zdi se nam kakor jež, ki je prišel do votline, v kateri je lesica kosti obirala, ter jo lepo prosil, naj ga vzame pod streho, ker se ga vsi drugi branijo. Zato bi radi spisateljju „Ricorsa“ na uho povedali, da ni posebno spodobno, imeti „afare“ s takim lahončkom. Kje je osebna in narodna čast?! Ta lahonček je že lazil se svojimi neresničnimi tožbami okoli vseh oblastnij in vseh uradov, trkal na vsaka vrata, ki pa se mu neso nikjer odprla. Letal je ob vsakih volitvah kakor besen okolu, ter ljudi šuntal proti svojemu lastnemu narodu, proti duhovščini, veri in šoli. In tako hoče delati tudi sedaj ob občinskih volitvah. V ta namen dobil je iz Kopra diplom zvestobe in pa primerno svoto denarja. Ali denar ta, plačilo za izdajstvo, mu gotovo ni teknil, vsaj na borney njegovej družini tega ni videti. Pravijo, da je dobil 30 gld.; škoda da neso pridodali še 3, potem bi bila primerna Judeževa svota. Versko njegovo čustvo je zamrlo, kajti ne spreobrne ga niti sv. misijon. Ni čuda torej, da je vsem mogočim napakam udan.

Lahončeku je sladka beseda „domovina“ prišla čisto iz spomina, do te nema ljubezni, zato izdaja jezik svoj in narodnost svojo. In takega človeka se rabi na „Ricorso“! Našim Lahonom gre menda tako, kakor Nemeč pravi: In der Noth frisst der Teufel Fliegen. V čem obstoje „disordini“, „mananza di guardia campestre itd., to bode on sam najbolje vedel. Govorec o „disordini“ je pozabil navesti, kako se je naslonil na rameni občine, ter hodil tožarit duhovnika. Kaj pa s plačilom čuvaja?! Tu bi bili morali najprvo storiti svojo dolžnost.

Mala žabica se je napenjala proti volu, dokler ni počila; tudi ta naša žabica bode počila. Ladija njegova zašla je mej skalovje, zanjo ni rešitve več, razbila se bode prav gotovo. Valovje narodne zavesti jo bode preplulo, to naj si zapomni lehkomisljenec. Za mir, spravo in edinost se čemo boriti; toda ne za gnjili mir, ampak za pravi nebeski mir, kateri bo koristil morali in narodnosti. Na noge torej volilci-občinarji glavne županije Pomjanske, zložni hočemo se podati v boj! Božji blagoslov bode z nami! Ne pozabite, da ste sinovi mile slovenske domovine! Ne dajte se nasprotnikom pod noge, pomislite, da so tla, na katerih živite, Vaša tla — slovenska tla. Zakličite, da bode odmevalo na vse strani Koperske okolice:

Dokler oko gleda,
po žilah vre kri,
slovenska beseda
iz prs mi doni;
sred groma in bliska
poljubil Te bom,
gorje mu, ki stiska
in kuje moj dom.

In mi bodemo vzkliknili iz dna svojega srca:

Bog podeli milemu našemu slovenskemu narodu edino pravo in stalno srečo! Bog poživi slovensko Pomjansko nadžupanijo!!

Domače vesti.

G Raecke-Schröder znani predsednik družva veteranov umrl je danes zjutraj nagloma v svojej pisarni, zadet od mrtvo-uda. Bil je sicer Nemeč, ali vsem jako priljubljen. Osebito je bil nevstrašen protivnik irredentarjev. Za časa Tržaške razstave napravila so razna družva bakljado Njegove cesarske Visokosti nadvojvodu Ludoviku Viktorju. Na čelu veteranov je korakal pokojnik. Nebrojna množica se je valila po ulicah. Na „Korsu“ počil bomba, katera ubije jednega dečka in rani več oseb. Vse je zbegano, vrli Raecke-Schröder pa kliče neustrašeno: Naprej veterani! Besede te so vse vzpodbudile, godba je pa jela svirati „o moja Avstrija“ Cesar je pokojnika radi tega vrlega ponašanja odlikoval redom železne krone. A tudi druge države so pokojnika odlikovale. Mir mu bodi!

Za družbo sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma otroški vrt v Rojanu, nabralo se je v veselej družbi o priliki Ljubljanskih gostov gg. Fr. Hribar-ja in Fr. Marolt-a v hôtelu „Europa“ 4 gld. 21 kr.

Člane „Tržaškega Sokola“ opozarjamo še enkrat, da je danes ob 9. uri zvečer v dvorani hôtela „Europa“ občni zbor tega družva. Ker je na dnevnem redu prevažna točka: volitev novega odbora — pokladamo vsem bratom Sokolom na srce, da se udeležijo tega zbora. Novemu odboru bode izvestno v veliko vzpodbujajo, ako bode videl zbrano veliko število članov in se osvedočil o občem zanimanju za družvo.

Iz Škodnja se nam piše: Binkoštno nedeljo imelo je pevsko družvo „Vesela“ svoj redni občni zbor. To družvo deluje hvalevredno in plodonosno in zasluži, da se je podpira, kajti brez dvombe je najmočnejše pevsko družvo v tržaškej okolici. Ker so mnogi članovi tega družva veterani v petju, je tudi najbolj izvežbano družvo, naj se že o njem sodi tako ali drugače. Vladni zastopnik pri zborovanju je bil gosp. nadkomisar Felš. Družveni predsednik g. Valentin Pižon odprl je zborovanje z lepim govorom, priporočujoč slogo in zanimanje za družvo in za petje sploh. Gosp. Godina Ivan Kudrič je tudi v smislu dnevnega reda razpravljal svoj tajniški posel, katero poročilo se je enoglasno vzprejelo. Družveni blagajnik g. Godina Ivan, p. d. Ban, razložil je družvene račune, povdarjajoč, da je v klub velikim stroškom in pri vsem tem, da družvo nema niti enega podpornega uda, ostala precejšnja svotica v blagajni. Obžaluje izgubo pri veselici skupnih pevskih društev v gledališču „Fenice“. Ker se ni nikdo oglasil proti temu poročilu, prišli so na dnevni red „posamezni prelogi“. G. I. S. predlaga da bi se v družvo vzprejemalo tudi podporne ude; prodlog je bil vzprejet. Ta gospod je omenjal tudi nekaterih drugih potreb in nasvetoval, da se pri družvu nekatere stvari opuste in da se poprime druge taktike; kar se je v obče potrdilo. Zatem se je začela volitev novega odbora. Ker se je bivši predsednik tej časti odpovedal, izvoljen je bil g. Jožef Sancin Nemeč, predsednikom; g. Juri Sancin Cin, podpredsednikom; Janez Godina Ban, blagajnikom; Franjo Šuman, Jožef Sancin Drjač stareji, Ivan Sancin Železnik, Ivan Godina Kudrič in Lovro Oraš, odborniki; Bernard Godina, Valentin Vouk, namestniki. Novizvoljeni predsednik se zahvaljuje na skazanej mu časti in zaupanju, ter prosi, da se ga v težavnem poslu podpira, posebno z ozirom na to, da je preobložen s posli kot predsednik družega družva. Novi g. predsednik je s prav primernimi besedami povdarjal potrebo in korist družva in je vzbudil med navzočimi navdušenost za družvo. Zahvalil se je, da so se člani družva zvesto in vzgledno vdeležili zborovanja. Omenjal je tudi velikega truda

bivšega predsednika in pevovodje in povabil, da vznak zahvale in spoštovanje vstanejo raz sedeže. Stari predsednik pozval je navzoče, da zakličejo trikrat „živio“ na Njegovo Veličanstvo cesarja Frana Josipa I., kar se je zgodilo. Konečno se je zahvalil vsem članom za zanimanje za društvo, ter zaključil zborovanje. Razšli smo se potem z obljubo, da se popoldne snidemo v novootvorjeni krčmi, kjer se je prepevalo pozno v noč v občno zabavo, odobravanje in pohvalo. Zatorej peveci: Ker ste krstili društvo svoje z jako pomembnim imenom in ker ste si postavili nalogo, zvesto gojiti petje, vam je sveta dolžnost, da neumorno nadaljujete svoje delovanje sebi in narodu v čast in korist — sovražnikom našim v grozo in srd!

Društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi jutri svojo veselico se že prijavljenim, jako lepim programom. Zanimiva nas ta veselica posebno, ker bomo prvokrat čuli tamošnji mešani zbor.

Tržaški mestni zbor ima nocoj javno sejo, na čije dnevnom redu se k sreči ničesar ne nahaja, kar bi dajalo prilike pouličnej sodrgi do ropotanja na galeriji in mestnim očetom do škandaloznih dogodkov. Vendar pa znani „črnci“ nameravajo neki tudi nocoj napraviti proti-demonstracijo državnemu poslancu g. Nabergoju. Slišali smo te dni več tajnih pogovorov v tej zadevi. Zadnja zadeva v mestnem zboru je dala povod vsem tukajšnjim časnikom k daljšim razpravam, kritikam in napadom na slovensko narodnost in okoličanskega poslance g. Nabergoja. Najbolj si je pete brusil surad „Il Piccolo“ ter podtikal omenjenemu poslancu lažnjivost; predvečranjem se je mučil dokazati svojo trditvev in neosnovanost Nabergojevih besed v državnej zbornici, ter, naravno, prišel do posledice, — da v Trstu ni treba slovenske šole. Rekel je celo, da je Nabergoj s svojo resolucijo deloval v protustavnem smislu, kajti „urediti šolstvo, dokler ni urejen šolski zakon — more le cesar sam“! Nesramno početje Lahonov v mestnem zboru — ki svojo prehistoričko omiko kažejo z nudenjem pesti pod nos — imenujejo vsi tukajšnji časopisi „un' energica protesta contro gli smacchi alla civiltà italiana“. Da, uprav ta maloslavni organ renskih bab se celo čudi, da ni „Correspondenz-Bureau“ koj brzojavljal kak slovesen pojav v dunajski časnik, v tem ko je isti dan v Beč naznanila prihod ruske vojne ladije! Znano je, da se kvakanju liberaluhov v Trstu navadno pridružijo dunajske sove ter pogrevajo isto snov. G. Nabergoj zadel je s svojo obrambo in govorom ob pravo struno; ako človeku stopiš na nogo, zabolé ga „kurja očesa“; enako je stopil vrli poslanec Lahonom na rep, in sedaj cvilijo in se zvijajo jezno preteč. Slovenski meščani in okoličani morali bi tudi zahajati poslušat razprave v mestnej zbornici ter odvrčati divjemu ropotanju in ploskanju mestne pouličadi na galeriji.

Prošnja do naših rodoljubov. Vse naše občinstvo prosimo iskreno, da se spomni knjižnice ljudske šole pri sv. Jakobu ter jej podari primernih knjig. Mnogokateri ima gotovo takih knjig v svojej shrambi, katerih več ne rabi. Teh knjig ne more lepše porabiti, nego da jih daruje rečenej knjižnici. Knjige je pošiljati na čelništvu podružnice sv. Cirila in Metoda, Via Carintia št. 25.

Osamljen!! V ulici Ghega stoji nad vrati slovenskega rodoljuba prodajalnice velik slovenski napis „Zganje i sladčice“. Mestni magistrat si je že mnogo prizadel, da bi to „sramoto“ odpravil; omenjenemu rodoljubu je pretil z kaznimi in globo, ali ta se ni ustrašil in obdržal je svoj napis, ki kljubuje in v oči bóde Lahone. Bilo je misliti, da bodo tudi drugi prodajalničarji in gostilničarji posnemali vrlega g. P. v ulici Ghega, posebno pa oni v predmestjih, ki imajo opravka samo s slovenskimi kupčevalci. Ali dosedaj nikdo ni hotel posne-

mati lep vzgled in še vedno stojé nad vratmi slovenskih štacunarjev zgolj laški napisi. Celó kavarne in gostilne, kamor zahajajo zgolj Slovani, nočejo si napraviti poleg laškega tudi slovenski napis, kar bi morali gostje tirjati. Kaj nam pač pomaga, ako trdimo in dokazujemo, da je tretjina tržaškega meščanstva slovenska, če v vsem mestu ne najdemo nobenega slovenskega napisa zazun rečenege v ulici Ghega? Kdaj se bodo slovenski trgovci v Trstu jeli zavedati svoje narodnosti?

Delalci tovarne za plin začeli so strajkati z predvečrajšnim dnem, ker neso ugodili njih prošnji za osemurno delo pri istej plači. Direkcija je sicer hotela dovoliti 8 urno delo, ali znižati je hotela plačilo za 40, oziroma 30 kr. na dan pri vsakem delalcu. Delalci trdijo, da je njihova zahteva 8 urnega dela povsem opravičena, kajti posel v tej tovarni je težavnejši, kakor v katerikoli drugej. Pripravljeni so takoj zopet začeti delo, ako se ugodí tej opravičenej njih zahtevi.

Nedeljski počitek. Polagoma se zapirajo ob nedeljah vse prodajalnice. Minolo nedeljo popoldne je bilo po mestu vse zatvorjeno razun tabakarnic, gostiln in prodajalnic kruha. Prodajalci jestvin pa izjavljajo, da popoldanski počitek bude le ob nedeljah, v tem ko bodo i v prihodnje njih prodajalnice odprte ob praznikih popoldne.

Ruska vojna ladija „Aleksander Monomah“ je še zmirom zakvotjena v našej luki. V sredo je Ruska praznovala obletnico kronanja Aleksandra III. in je ista ladija spustila 21 strelcev. Isti dan smo videli moštvo in častnike te ladije sprehajati se po mestu. Vsakdo je občudoval njih krepko postavo.

„Wiener Zeitung“ objavila je zakon glede dovolitve podpor iz državnega zaklada stradajočim občinam na Goriškem in Gradiščanskem in zakon, zadevajoč maksimalno tarifo za prevažanje oseb na železnicah.

Uljudno vprašanje do deželne odbora Kranjskega. Došlo nam je „Letno poročilo o deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem za šolsko in gospodarsko leto 1888/89“ v slovenskem in nemškem jeziku. Pregledali smo v naglici obe izdaji in se pri tem jako začudili, da je nemške izdaji pridodana slika šole in načrt posestev, slovenskej pa ne. Prav radovedni smo, kako je to prišlo in bi prosili nekoliko pojasnila. Morda se smatra to le za malenkost, ali mi Tržačani smo jako čudni ljudje: brigamo se tudi za malenkosti.

Deutsche Gründlichkeit und Gelehrsamkeit. Državni poslanec Šuklje izjavil je v proračunskej debati na Dunaju: Wir wollen mit unseren Forderungen nicht in die Hauss gehen. (Po naše bi se reklo, da nikakor nemo pri volji, skrčiti tirjatev svojih). Koroške „Freie Stimmen“ in Bauernbundaško glasilo sta pa pisala: die Slovenen wollen nicht nach Hause gehen. Ali ni to tista slavna deutsche Gründlichkeit und Gelehrsamkeit!*

Iz Dunaja se nam piše: Akademično društvo „Slovenija“ priredilo je na binkoštni ponedeljek izlet v Weidlingau-Pressbaum-Reckawinkl. Udeležitev je zares prekosila vse nade. Mnogobrojno udeležili so se članovi tega izleta in tudi mnogo gostov in prijateljev „Slovenije“. Zjutraj peljali so se z zapadno železnico v Weidlingau, odkod nekaterniki poš, nekaterniki z železnico šli so v Pressbaum, kjer je bilo kosilo. Koj je začela tukaj vladati živahna zabava: vrli Slovenijni peveci peli so jako dobro nekatere narodne pesni, tako da, kakor se je pozneje slišelo, občudovali so jih prav veliko tudi drugi gospodje, ki so bili slučajno tam navzoči; so res vredni vse hvale, posebno pa njihov pevovodja g. A. Švigelj. Različni govorniki napivali so prospehu in razevitanju društva in vsem

gostom, ki se svojo navzočnostjo so naspočastili. Ti-le so bili: č. g. dr. Matija Murko, veliki prijatelj in bivši predsednik naše „Slovenije“, č. g. Jereb, tajnik podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji, č. g. prof. Stritof se svojo sooprogo in njeno gospodičino sestro — iz domovine sta bila navzoča dva gospoda, g. Jenič in g. Zlatnar. Ob 5. peljali so se vsi v Reckawinkl, kjer so si ogledali krasno okolico in na večer je bila zopet zabava v Pressbaum-u. Tukaj pa nas iznenadi veliko gostov, namreč bratje Čehi se tremi gospemi, in nekaj članov slovenskega pevskega društva. Menjavali so se Slovenijni in Češki peveci, med tem ko je g. Foerster sviral na klavirju. Ob 10. vrnila se je družba zopet na Dunaj. Gotovo si bo vedno vsak udeležene spominjal z veseljem tega krasnega dneva, katerega smo v tolikej zabavi preživeli: razvidilo se je, da vsakemu Slovenijanu sta veliko na srečo ležeči prospeh in razevitanje „Slovenije“, za katero mi moremo tudi v bodoče skupno v slogi in edinosti delovati Bog daj, da bi to središče slovenskih visokošolcev na Dunaji, nada naroda našega, nikdar ne nazadnjevalo, ampak vedno bolj napredovalo, kar iz dna svojega srca mora želeči vsak slovenski rodoljub. Živela „Slovenija“.

Za javno varnost? Bliža se mesec junij, v kateremu se praznuje praznik sv. Ivana. Starodavna slovenska navada je prižigati na predvečer tega praznika kresove. Tudi naši okoličani so se do prejšnjih let trdno držali te lepe navade in na predvečer sv. Ivana videti je bilo po okoličanskih hribih in holmih goreti mnogoštevilnih kresov. Ali lahonski magistrat v Trstu je uvidel pomen teh običajev in pred štirimi leti izdal prepoved, koja ponavlja vsako leto. Enako prepoved čitani smo te dni na mestnih voglih, napisano samo v blaženej laščini. Zabranjuje se zažiganje kresov, spuščanje raket in balonov, ter preti s kaznijo od 10 do 200 gl.

Imenovanje. Tuk. finančno ravnateljstvo je imenovalo carinskima prijemnikoma praktikanta Herbiča in Toroša.

Natečaj. Začetkom prih. šolskega leta se sprejme več gojencev v kadetno šolo za deželno brambo na Dunaju. Prosilci morajo dokazati, da so izpolnili 17letno dobo, ter da so dovršili šest razred srednjih šol. Tečaj traje dve leti. Čas natečaja je do konca julija t. l.

Riunione adriatica di sicurtá. To društvo je imelo minolo sredo svoj letošnji občni zbor, iz čigar poročila posnemamo, da je vsestranski napredovalo.

Dasi je zavarovanje proti toči doneslo nekoliko škode, so vender-le mogli razdeliti na vsako delnico za 2 gl. večje premije, nego v prošlem letu t. j. dva in petdeset goldinarjev na delnico ali 130/0. V to so pripomogli dohodki od kapitalov in družih zavarovalnih strok. Premije v oddelku za prevažanje znašale so dvakrat toliko, kakor predminolo leto. Čistega dohodka je bilo leta 1889 goldinarjev 274.200. Reservni zalog ostal je ne le netaknjen, ampak so se različne rezerve poveksale za lepo svoto gl. 1.091.316; vse rezerve znašajo sedaj 13 milijonov goldinarjev.

Pri zavarovanju za življenje izplačalo je društvo škod v znesku gold. 1.276.645 in pri strokah elementarnega zavarovanja pa gold. 6.285.211.; skupno torej goldinarjev 7.600.000.

Poročilo vodstva Riunione je jako zanimivo in se posebno bavi se zavarovanjem proti toči. V tej stroki vpeljalo je društvo v Avstriji in na Ogrskem važne reorganizacije.

Poročilo omenja tudi neke druge zavarovalne stroke, se katero se ne bavi društvo, namreč zavarovanja proti negodam. Ali osnovalo se je pred malo tedni na Dunaju pod avspicijami Riunione posebna:

Mednarodna delniška družba za zavarovanje proti negodam.

Riunione je podprla to družbo tem načinom, da jej je dala na razpolaganje vso svojo organizacijo in da je podpisala primeren del delniškega kapitala. Upati je torej, da se bode ta novi zavod istotako razveel, kakor se je Riunione sama.

Izbrani so ravnateljem: gosp. baron H. pl. Lutteroth; preglednikom: gosp. grof Emil Alberdi de Poja; njega namestnikom: dr. Friderik Perugiaa.

Krajcarska tarifa na državnih železnicah vpelje se dne 15. prih. meseca. Te dni izide dotična postava.

Vreme in letina. Letina letos neki povsod dobro kaže; dobra letina je pa odvisna od ugodnega vremena. Iz Koroške in Štajerske poročajo, da je po nekod obiskala ubozege kmeta že toča ter mu odnesla pridelek. Minolo soboto padala je na Kranjskem ter učinila veliko škodo v Domžalah. Podrečji in bližnjih krajih. Tudi v Tržaškej okolici trta lepo kaže; strupena rosa se dosedaj ni pokazala; nekateri kmetje že pridno škropijo. Dolgo že nismo imeli dežja do predsinočnjim. Temperatura stoji od 24—29° C.

Kolčast solčni mrak bode dne 17. junija. Začetek mraka ob 8. uri zjutraj; konec ob 2 uri popoldne. Mrak se bode začel pri ravniku v Sierra Leone. Pri nas bode viden nekoliko ur pozneje.

Tržno poročilo.
Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar.

	Cena od for. do for.
Kava Moecca	100 K. 132.— 134.—
Rio biser jako fina	— — — — —
Java	124.— 127.—
Santos fina	114.— 115.—
„ srednja	107.— 108.—
Guatemala	115.— 117.—
Portorico	133.— 135.—
San Jago de Cuba	136.— 137.—
Ceylon plant. fina	132.— 135.—
Java Malang. zelena	118.— 120.—
Campanas	— — — — —
Rio oprana	— — — — —
„ fina	112.— 113.—
„ srednja	106.— 108.—
Cassia-lignea v zabojih	29.50 30.—
Macisov cvet	390.— 400.—
Inger Bengal	22.— 23.—
Papar Singapore	66.— 67.—
Penang	54.— 55.—
Batavia	55.— 56.—
Piment Jamaika	39.— 40.—
Petrolej ruski v sodih	100 K. 7.75 —.—
„ v zabojih	9.— —.—
Ulje bombažno amerik.	32.— 34.—
Lece jedilno j. f. gar.	41.— 42.—
dalmat. s certifikat.	44.— 45.—
amizno M.S.A. j. f. gar.	53.— 54.—
six Vierge	61.— 62.—
Ročiči pulješki	7.50 —.—
dalmat. s cert.	— — — — —
Smokve pulješke v sodih	13.50 —.—
„ v venelch	— — — — —
Limoni Mesina . . . . . zaboj	4.50 6.—
Pomerance Pulješke	6.— 7.—
Mandiji Bari La	100 K. 100.— 102.—
dalm. La, s cert.	— — — — —
Pignoli	69.— 71.—
Riž italij. najljineji	19.— 19.25
„ srednji carinom	17.50 18.—
Rangoon extra	15.50 16.—
„ La	14.75 15.—
„ Ha	12.25 12.50
Sultanije dobre vrsti	38.— 40.—
Suho gradje (opaša)	24.— 25.—
Oibebo	22.— 23.—
Slaniki Yarmouth . . . . . sod	— — — — —
Polenovke srednje velikosti 100 K.	33.— —.—
„ velike	— — — — —
Sladkor centrifug. v vrečah	30.75 31.25
certifikat.	— — — — —
Fazol Coks	10.75 —.—
Mandeloni	8 —.—
svetlorudeči	8.50 —.—
temnorudeči	8.25 —.—
bohinjski	8.75 —.—
kanarček	9.— —.—
beli, veliki	9.50 —.—
zeleni, dolgi	7.— —.—
„ okrogli	6.25 —.—
mošani, štajerski	6.— —.—
Masio	92.— 94.—
Seno konjsko	2.— 3.10
„ volovsko	2.10 3.10
Slama	3.— 3.10

Javna zahvala.

Podpisano se zahvaljuje vsled enoglasnega odborovega sklepa z dne 29. t. m. v imenu „Delalskega podpornega društva“, vrlému rodoljubu in družtvenému dobrotniku, gospodu Ivanu Šabcu, za družtvo velikodušno podarjeno Vodnikovo sliko, z željo, da ga Bog mnogolet zdravega ohrani našemu družtvu in narodu.

Trst, 30. maja 1890.

Predsedništvo „Delalskega podp. društva“.
M. Mandić, Fr. Polić,
predsednik. tajnik.

Prisrčno zahvalo

izrekava g. J. Mikoti in g. Barteljnu ter njiju ljubeznjivima soprograma; nadalje gg.: „doktorju“ Masneću, Poliću, Kalanu, kakor tudi vsem drugim gospodom, kateri so s svojo, prav slovansko gostoljubnostjo storili, da nam ostanejo ure, ki smo jih preživeli v njih sredi, nepozabljive.

V Ljubljani 27. maja 1890.

Fr. Hribar, Fr. Marolt.

Slovenskim abiturijentom!

Kakor vsako leto, bode se i letos veliko število slovenskih dijakov, dovršivši svoje študije na srednjih šolah, podalo v prestolico avstrijsko, nadaljevat svoje nauke. Vendar so vedni povsem neznane razmere Dunajskega življenja, mnogim celo neznani pogoji, merodajni za njih nadaljno izobražbo. — Kakor lani, tako vabi tudi letos „Slovenija“ g. abiturijente, da se zaupno obrnejo na naše društvo, ako žele v kakem oziru pojasniti ali podučiti; radovoljno postregel jim bode odbor po svoji najboljši moči in vednosti.

Odbor akad. društva „Slovenije“ na Dunaji, dne 27. maja 1890.

Karl Zakrajšek, tč. predsednik.

Josip Skočir, tč. tajnikov namestnik.

Ponudba.

Kateri izmed gg. učiteljev bi hotel z menoj menjati službeno mesto? — Natančneje o tem pisмено ali ustmeno. V Divači, 29. maja 1890.

Ivan Bano, učitelj.

Podpisani imajo v svoji zalogi v Trstu ulica Zonta št. 5 vsakovrstne stroje za kmetijstvo in vsako drugo rabo. Posebno priporočajo sesalke (pompe) za vodnjake in cevi, mlatilnice in čistilnice za žito, mrvilnice za koruzo, stiskalnice (preše) in maslinice za grozdje itd.

Prodajajo izvrstno domače in vnanje blago po nizkih cenah ter je razpošiljajo carine prosto, tako da ni naše blago s carino vred prav nič dražje, kakor drugod.

Skrbeli bodo, da jim ne zmanjka škropilnic Candeo proti peronospori, katerim vsi poljedelci dajejo prednost pred drugimi, da bodo mogli vsem naročbam točno ustreči.

17-2 Schivitz & Comp.

Naravna mineralna voda iz Kraljevega vrelca

(Königsbrunn).

Ima v sebi največ ogljenčeve kisline ne samo med vsemi Rogatskimi vreli kislin, ampak tudi v vsej okolici in preseza v tem pogledu radi njenih penečih svojstev in radi njene nespremenljivosti večino vseh poznanih inozemskih vrelcev.

Mešana z vinom ali se sadnimi siropi nam da izborno pijačo zbog obilice v njej nahajajoče se ogljenčeve kisline.

Vodstvo vrelcev v **Kostrenici** (Kostreinitz).

Glavna zaloga za Trst, Istro in Dalmacijo pri **J. A. CHIESA v Trstu, Via Carintia stv. 26.** 3-10

NAZNANILO

Viško parobrodarsko društvo **Serafina Topića & dr.**

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se bodo v teku prve polovice prih. meseca junija vpeljale z novim brzim avstrijskim parobrodom imenom

VILA

koji nosi 400 tonelat ter prehitri 12 milj na uro, perijodične vožnje vsak teden mej Trstom, Puljem, Komiza, Visom, Lesina, Cittavecchia, Ielso, Bol. Split, Vallegrande, Kurčola in natrag prejemajoč blago in potnike.

Dotični plovitbeni red se objavi s posebnim naznanilom. Na parniku se nahajajo prijetne kajute I. in II. reda in posebno gostilničarska postrežba. Za podrobnejše obvestitve obrniti se je v Trstu do agenta **EVGENA MAULE** (Via S. Carlo Nr. 2) in v drugih lukah do dotičnih agentov.

Vodstvo.

Znaten postransk zaslužek,

ki se vedno večja in ki dolgo let traja, morejo si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odsluženi žandarji imajo prednost), katere so v vednej dotiki z občinstvom. Vprašanja je pošiljati G. S. 1890- Graz, postlagernd. 7-25

Suknene stvari

razašilje za gotovo ili pouzjetem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3.30
3.10 " " " "	" 4.60
3.10 " " " "	" 6.80
3.10 " " " fino	" 12.-
3.10 " " " vrlo fino	" 15.-
2.10 " " " za kaput fino	" 6.-
2.10 " " " vrlo fino	" 9.-
1.00 " darovae	for. 2.20-3.20
6.30 " kangarnu za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišće sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorec badava i franko.

17-29-18

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo. Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 18-44

Mirodilnica G. B. Angeli v Trstu

Piazza della Legna št. 1, na debelo in drobno združena z odlikovano izdelovalnico čopičev (pinzeljnev)

in z veliko zalogo barv in olja lastnega izdelka Lakov z Angleške, Francozke, Nemške itd. itd.

kakor tudi z veliko zalogo mineralnih voda dobljenih neposredno od izvirov in jamčene svežosti, in

romanskega žveplja

za žvepljanje trt, pomešanega z modro galico in namenjenega v zatiranje

peronospore,

in tudi v vodi raztopivega bakrenoga sulfata. Zaloga v lastnej, v Ložu pod Riečanjih ležečej hiši. 1-4

Najboljša 18-40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah

Sigel-Imhof v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek in tosking gosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

1.50 gld. 1.80 iz navadne	1.75 gld. 2.25 iz fino
1.50 gld. 10.50 iz jako fino	1.75 gld. 12.40 iz najfinojše

Nadalje so v največji izbiri: s svilo pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, prepisana sukna za g. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna pique-gilet-bлага itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajočo in točno doposiljatev se jamči. Uzorec zastoj i franko.

Carlo Pirelli

mejnarnadni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje. 1-8

Prva Brnska firma za razpošiljanje manufakturnega blaga

Bernhard Ticho — Brno

11-20

Krautmarkt št. 18, — razpošilja po poštnem povzetju.

RAJE CREPE čista volna, dvojna širokost 10 metrov gld. 5.	ŠIFON 1 kom. 30 vatlov I. vrste g. 5.50 najboljšje kakovostig. 6.50	Zastor od jute turški vzorec, kompletni zastor gld. 2.30
NOUVEAUTÉS snovij za ženske obleke: z modnimi črtami in carreaux, dvojna širokost, 10 m. gl. 8.	KANEVAS 1 k. 30 vatlov lila gl. 1.80, 1 k. 30 vatlov rudeč gl. 5.20 Kanevas iz niti 1 k 30 vatlov lila in rudeč gl. 6.-	Holandske dolge preproge (ostanki) 10-12 met. dolge 1 ostanek gld. 3.60
PISANO praktična snov za hišne obleke 10 metrov gld. 4.	RAJE-RIPS v vseh barvah, 10 m. gl. 3.50	Najnovjši francoski voili, kise morejo prati, krasnih načrtov, 10 metrov gld. 3.50
Gladkobarvena moderna snov v vseh novih barvah dvojna širokost 10 met. gld. 5.-	OKSFORD ki se more prati, dobre kakovosti, 1 kom. 30 vatlov gld. 4.50	Rjuhe brez šiva iz dobrega domačega platna 3 kom. gld. 3.50
CHEVRON nove vrste, črtana snov, dvojno širokost 10 m. gl. 5.50	Zefir za srajce najboljšje, kar se more pripraviti, 1 kom. 30 vatlov gl. 6.50	Platneni Java-robci z zavozlani mi franžami 6 kom. gld. 2.10
Trožica (Dreidraht) dobre kakovosti 10 m. g. 2.80	BOSTON ki se more prati, najnovjši deseni, 10 metrov gld. 3.-	Ženske srajce iz šifona in platna s fino štikarijo 3 kom. gld. 2.50
ČRNI TERNO saksanski fabrikat, dvojna širokost 10 m. gld. 4.50	Jedna Rips garnitura obstoječa od 2 pogrnjal za posteljo in 1 za mizo, se svilenimi franžami gld. 4.-	Ženske srajce iz trpežnega plat. obrobljene s ščipkami 6 k. g. 3.25
DOMAČE PLATNO 1 komad 30 vatlov gld. 1.50 1 " 30 " " 1.5.50	Tunis-portiere za 1 okno, kompletne 2 dela f. 3.50	Možke srajce lastnega izdelka bele ali barvene 1 kom. I. vrste gld. 1.80 II. vrste gld. 1.20
KING-WEBE bolje nego platno 1 kom. 2/4 širok 30 vatlov gld. 6.-	Jedna garnitura od jute 2 posteljna in 1 namizno pregrinjalo z franžami gld. 3.50	Srajce za delalce iz rumburškega oksforda, kompletne, velike. 3 kom. gld. 2.-
		Normalna srajca kompletna velika, 1 kom. g. 1.50 Normalne hlače komp. velike, 1 kom. gld. 1.50
		1 Poletno ogrinjalo 1/4 dolgo g. 1.20
		1 konjska plahta najboljšega izdelka, 190 cm dolga, 130 cm ši-roka, gl. 1.50. Carskorumena plahta za šjakerje 1 kom g. 2.50
		Vzorci gratis in franko — Ilustrovan modni žurnal „Brünnner Neuheiten“ gratis in franko.

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največjej izbiri in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg št. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. 6-6

Proti boleznim v krvi

pomanjkanju krvi, občeji onemoglosti priporočajo zdravniki 3-6

„Železno-tamarindni sok“

kemika in lekarničarja **Franzoni**. Ena steklenica stane 60 kr. Dobliva se le v lekarni **Franzoni**, Via S. Antonio 5.

KWIZDE

korneburšk živinoredilni prašek

za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinorejn prašek, je vsled mnogoletne izkušnje izvrstno sredstvo proti slabemu teku, molženji krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Kwizde krepčajoča krma za konje in govedo za brzo pomoč onemogle živine in pospeševanje reje. — V zabojih po 6 in 3 gld. in oмотih po 30 kr.

Kwizde svinjski prašek za pospeševanje reje in brzo pomoč onemogle živine. — 1 veliki omot gld. 1.26, mali 63 kr.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr. og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanji teh sredstev vedno Kwizde preparate in pa se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišči: Kreis-apotheke Korneburg pri Dunaju

Franz Joh. Kwizda,

e. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od e. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 18-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.